

REFERAT |Nye KRS| Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) d. 24-09-2019

Møtedato Tirsdag d. 24. september 2019 kl. 12:00

Møtested

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 27.08.19.....	3
Tilskudd og retningslinjer for tilskuddsordninger i Nye Kristiansand kommune.....	5
Høring - Midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen (SFO) i Kristiansand.....	11
Mulighetsstudie innbyggertorg i Kristiansand kommune.....	17
Innovative medvirkningsmetoder i kommunens planarbeid.....	20
Kommuneplanens samfunnsdel - Sterkere sammen - Kristiansand mot 2030 - fastsetting av planpro	30
Møte- og talerett for representative råd i folkevalgte organ - reglement for seniorråd, råd for funksjo	35
Kristiansands kommuneblomst.....	42
Justering av navn og titler til klart språk.....	45
Avslutning av programmet for sammenslåing av Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner.....	49

Punkt 83/19: Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 27.08.19

Dato 16. september 2019
Saksnr.: 201708963-133
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)
Møtedato 24.09.2019

Godkjenning av protokoll fra møte i fellesnemnda 27.08.19

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda godkjenner protokoll fra fellesnemndas møte 27.08.19.](#)

Camilla B. Dunsæd
Programleder

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra fellesnemndas møte 27.08.19

Punkt 84/19: Tilskudd og retningslinjer for tilskuddsordninger i Nye Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 80/19, Tilskudd og retningslinjer for tilskuddsordninger i Nye Kristiansand kommune

Vedlegg til sak om tilskudd 24.9.2019

Dato 10. september 2019
Saksnr.: 201913410-1
Saksbehandler Anne Grete Widding

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019
24.09.2019

Tilskudd og retningslinjer for tilskuddsordninger i Nye Kristiansand kommune

Sammendrag

Denne saken handler om retningslinjer for tilskuddsordninger i områdene

- Samhandling og innovasjon
- Oppvekst og læring
- Helse og mestring
- Miljø, byutvikling og teknisk

Retningslinjene er utarbeidet i tråd med vedtatt mal og skal være operative fra 1.1.2020.

I samråd med kommuneadvokaten foreslås det å justere tekst om klageadgang i retningslinjene.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda vedtar vedlagte retningslinjer for tilskuddsordninger og priser tilhørende kommunalområdene:
  - Samhandling og innovasjon
  - Oppvekst og læring
  - Helse og mestring
  - Miljø, byutvikling og teknisk
2. Tekst vedrørende klageadgang endres i tidligere vedtatte retningslinjer for Kultur, Frivillighet og innbyggerdialog.

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Kommunaldirektør kultur, frivillighet og innbyggerdialog

Vedlegg:
Retningslinjer for tilskuddsordninger

Bakgrunn for saken

5. mars 2019 behandlet Fellesnemda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) sak 20/19 om «Tilskudd, tilskuddsordninger, stipend og priser i Nye Kristiansand». I saken ble blant annet retningslinjer for tilskudd tilhørende kommunalområdet Kultur, frivillighet og innbyggerdialog vedtatt. Det ble opplyst at det for de andre kommunalområdene gjenstår i ulik grad noe arbeid for at deres ordninger er klar til bruk i den nye kommunen.

I saken som ble behandlet av Fellesnemda 5. mars er ulike former for tilskudd, driftstilskudd, oversikt over tilskuddsordninger innen de forskjellige kommunalområdene beskrevet og gjentas derfor ikke. Denne saken omhandler retningslinjer for de resterende kommunalområdene, samt forslag til felles tekst og retningslinjer for klageadgang.

Tilskuddsordninger i øvrige kommunalområder

Det ble foretatt en kartlegging av tilskuddsordninger i de andre kommunalområdene i forbindelse med utarbeidelse av sak til Fellesnemda i mars 2019. Denne saken tar utgangspunkt i oversikt over tilskuddsordninger utarbeidet på bakgrunn av informasjon fra fagmiljøene i dagens kommuner. Det er nå utarbeidet detaljerte retningslinjer etter samme mal som i Kultur, frivillighet og innbyggerdialog for de andre direktørområdene.

Økonomiske rammer for de ulike tilskuddsordningene omtales ikke i saken, men det er lagt til grunn at den økonomiske rammen videreføres i den nye kommunen på om lag samme nivå som i de tre kommunene.

Det er utarbeidet retningslinjer for tilskuddsordninger i følgende områder:

- Samhandling og innovasjon
- Oppvekst og læring
- Helse og mestring
- Miljø, byutvikling og teknisk

Samhandling og innovasjon

Området har følgende tilskuddsordning som videreføres i nye Kristiansand:

Ordning	Formål
Støtte til næringsformål, oppfølging av strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen	Tilskudd til næringsformål skal bidra til å styrke utviklingen av prosjekter og tiltak som er rettet mot næringsliv eller som styrker Kristiansandsregionen som attraktiv for bedrifter, befolkning og besøkende. Aktivitetene skal fortrinnsvis styrke og posisjonere landsdelen nasjonalt og internasjonalt i samarbeid med byens og regionens aktører. Eksempler på satsingsområder som kan vurderes innenfor ordningen. <ul style="list-style-type: none"> - Innovasjon/nyskaping - Kompetanse - Internasjonal konkurransevne - Attraktiv storbyregion

Tilskuddet «Kristiansand som opplevelsesby» anbefales å utgå, men inngå som en del av «Støtte til næringsformål, oppfølging av strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen»

Organisasjon, personal og stab

Området har følgende tilskuddsordning som videreføres i nye Kristiansand:

Ordning	Formål	Merknad / konsekvenser
Tilskudd til vennskapsbysamarbeid	Formålet med budsjettposten er samarbeid og utveksling med vennskapsbyene	Dette er ikke en ordinær tilskuddsordning, og gjeldende praksis foreslås opprettholdt. Budsjettposten ligger under ordførerens ansvarsområde og brukes til representasjon knyttet opp mot vennskapsbyene. Det kan søkes midler gjennom hele året av organisasjoner og lag som skal ha besøk av eller reise til vennskapsbyer. Ordningen bekjentgjøres på kommunens nettsider.

Søknadskriterier: Søker må ha en invitasjon fra vennskapsbyen og/eller en organisasjon i vennskapsbyen. De må presentere formål med reisen/besøket, lage budsjett og sende rapport etter besøket. Dersom nåværende ordning med vennskapsbyer skal endres, kan det være naturlig å se den i sammenheng med saken om internasjonal strategi, som skal til behandling i 2020.

Oppvekst og læring

Området har følgende tilskuddsordning som videreføres i nye Kristiansand:

Ordning	Formål
Tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge	a) Formålet med tilskudds- ordningen er å stimulere til tiltak som bedrer livssituasjonen for utsatte / vanskeligstilte barn og unge. Tiltakene kan være rettet mot familier eller det enkelte barn / ungdom. b) Tiltakene skal avhjelpe og bøte på livssituasjoner som følge lavinntekt og psykiske, fysiske eller sosiale utfordringer. c) Tilskuddsordningen skal medvirke til å oppnå Kristiansand kommunes og direktørrområdets overordnede målsetting: «Alle barn og unge skal lykkes i sine fellesskap ved å realisere og utvikle sitt potensiale for læring og personlig vekst.»

Helse og mestring

Området har følgende tilskuddsordninger som videreføres i nye Kristiansand:

Ordning	Formål
Tilskudd til mestring, deltakelse og livskvalitet innen rus- og psykisk helsefeltet	Tilskuddsordningen skal stimulere og videreutvikle et mangfold av lokale tiltak og aktører innen rus- og psykisk helsefeltet. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs- og sosialfeltet.
Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv	Kristiansand skal være en åpen og inkluderende by hvor alle skal ha like muligheter. Tilskudds-ordningen skal støtte tiltak og aktiviteter som bidrar til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs- og sosialfeltet.
Tilskudd til bruker-/interesse og pårørendeorganisasjoner	Tilskuddsordningen skal bidra til økt livskvalitet for brukere, bidra til økt mangfold av tilbud og aktører, gi hjelp til selvhjelp. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs- og sosialfeltet.
Tilskudd til organisering av frivillig innsats på helse-, omsorgs- og sosialfeltet	Tilskuddsordningen skal tilrettelegge for og stimulere til frivillig innsats. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs- og sosialfeltet.

Søgne har en tilskuddsordning for frivillige organisasjoner hvor formålet med ordningen er å støtte organisasjoner som driver frivillig arbeid innen områdene integrering, psykisk helse og eldre. Denne ordningen anbefales ikke videreført da den dekkes av nye Kristiansand sine ordninger. Tilskudd til eldre kan dekkes av Kristiansand kommunes Samlelegat.

Miljø, byutvikling og teknisk

Endringer i liste over årlige driftstilskudd, jfr. sak 5. mars 2019:

- Årlige driftstilskudd til Grønt senter utgår av listen. Det fremmes en egen sak i løpet av høsten for å avklare veien videre.
- Midt-Agder friluftsråd er et interkommunalt samarbeidsorgan med felles vedtekter vedtatt av bystyrene. Kontingent betales etter antall innbyggere i kommunen og alle tre kommunene er medlem. Avtalen må gjennomgås på nytt.
- Samarbeidsavtaler knyttet til løyperydding tas med i oversikten fra 2020.
- Kristiansand kommune er medeier i Agder kollektivtrafikk. Aksjonæravtalen er vedtatt av bystyret 09.02.16. Beløp avklares i egen prosess.

Området har følgende tilskuddsordninger som videreføres i nye Kristiansand:

Ordning	Formål
Nærmiljømidler til utendørs møteplasser	Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til økt deltakelse i utendørs aktiviteter i lokalsamfunnet, flere, bedre og tryggere lekeplasser, løkker, møteplasser og aktivitetstilbud for alle aldersgrupper, bedre oppvekstmiljø, økt trivsel, trygghet og tilhørighet. Tilskuddet skal oppmuntre til lokalt initiativ, planlegging i velforeningene og samarbeid i boligområdene.
Tilskudd til vedlikehold av privat vei	Kristiansand kommune yter årlig tilskudd til vedlikehold av privat vei for å bidra til å redusere kostnadene med drift og vedlikehold av privat veinett som er åpen for allmenn ferdsel.
Panteordning for eldre ikke-rentbrennende ildsteder – Grim, Lund, Kvadraturen	Panteordningen er et virkemiddel for å bidra til bedre luftkvalitet. Områdene som påvirkes mest av svevestøv fra vedfyring prioriteres.

Endringer fra forrige sak:

- Tilskudd til Veterinærvaktordningen er et tjenestekjøp/anskaffelse som følger ordinære regler om offentlige anskaffelser.

Miljøpris, endring i beløp fra forrige sak.

Kristiansand kommunes miljøpris ble opprettet i 2013, og består av kr 50 000 og en plakett.

Tilskuddsordninger og klageadgang:

Kommuneadvokaten ble bedt om å vurdere følgende problemstillinger:

1. Skal det være klageadgang på alle tilskuddsordninger?
Også de som blir vedtatt av et hovedutvalg?
2. Hvilken tekst det er riktig å bruke i retningslinjene om klagemulighet?

Kommuneadvokatens svar:

Det følger av forvaltningsloven (fvl.) § 28 at enkeltvedtak kan påklages. Et «enkelvedtak» er en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer, jf. fvl. § 2 a) og b). Det er altså vedtakets art og innhold som er avgjørende for om det er klagerett og ikke

hvem som fatter vedtaket. Dersom myndigheten til å fatte vedtak om tilskudd er lagt til politiske organer vil deres vedtak være gjenstand for klage.

Det følger for øvrig av fvl. §28, andre ledd og Fellesnemndas opprettelse av kommunens interne klagenemnd at det er klagenemnda som er klageinstansen for disse klagene. Det betyr for eksempel at hvis et politisk utvalg har fattet vedtak om tilskudd og vedtaket blir påklaget, skal klagen behandles av det samme politiske utvalget som 1. instans. Utvalget kan opprettholde sitt vedtak, avvise klagen (for eksempel ved oversittelse av klagefrist) eller ta klagen til følge, jf. fvl. §33, andre ledd. Dersom vedtaket opprettholdes, oversendes klagesaken til klagenemnda.

Kommuneadvokaten har foreslått en felles tekst om klageadgang i retningslinjene for alle tilskuddsordninger. Kommunedirektøren har forankret ny tekst som følger fellesnemndas ønske om å være klarspråkkommune med kommuneadvokaten

Klage

Vedtaket kan klages inn for kommunens klagenemnd innen tre uker. En klage bør vise til hvilket vedtak det klages på, begrunnes og ha med betydningsfulle opplysninger. Saksbehandler kan svare på spørsmål og en eventuell klage må sendes til ....@kristiansand.kommune.no / ny postadresse for nye Kristiansand

Klageadgang er regulert i Forvaltningslovens §28, andre ledd. Samme lov § 18 og 19 regulerer retten til innsyn i dokumenter.

Punkt 85/19: Høring - Midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen (SFO) i Kristiansand

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 81/19, Høring - Midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen (SFO) i Kristiansand

Dato 9. september 2019
Saksnr.: 201913347-1
Saksbehandler Rune Heggdal

Saksgang	Møtedato
Arbeidsutvalg Nye Kristiansand	17.09.2019
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)	24.09.2019

Høring - Midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen (SFO) i Kristiansand

Sammendrag

Sammendrag

Kommunene Søgne, Songdalen og Kristiansand slås sammen fra 01.01.2020. For å kunne kreve betaling for opphold i SFO, må vedtekter være på plass i den nye kommunen.

Vedtekter for SFO regnes som en forskrift og må behandles som det, jf. Udir, Veiledning, datert 16.11.2015. Det innebærer at vedtektene må på høring før endelig vedtak. På grunn av tidspress settes høringsfristen til 22.10.2019. Det legges opp til behandling i Oppvekstutvalget 05.11.2019, Formannskapet 27.11.2019 og i Bystyret 11.12.2019.

Forslag til midlertidige vedtekter for SFO-ordningen er utarbeidet i prosjektorganisasjonen og behandlet av prosjektrådet og prosjekteier.

Noen av punktene i vedtektene er gjenstand for videre drøftinger, ettersom det tilligger den nye kommunen å gjennomføre dette. Det gjelder § 11 Daglige oppholdstider og § 14 Personale. Det foreslås derfor at vedtektene får gyldighet for våren 2020. Nåværende ordninger i de tre kommunene for tilbudsstruktur, personal og ledelse, videreføres til det fremmes en sak om permanent forskrift og modell for organisering og drift av SFO-ordningen i løpet av 2020.

Betalingssetser for opphold i SFO behandles som egen sak i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda legger «Forslag til midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen i Kristiansand» ut på høring med frist til 22.10.2019.](#)

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Kristin Eidet Robstad
Direktør oppvekst og læring

Vedlegg:

1. Ingen trykte vedlegg

Bakgrunn for saken

Som følge av kommunesammenslåingen mellom de tre kommunene Søgne, Songdalen og Kristiansand, ble *Oppdrag A5.3.2 – Vedtekter SFO – innhold i tjenesten og vedtekter*, gjennomført. Oppdragets mandat var to-delt:

- A: Kartlegge eksisterende vedtekter i dagens kommuner, og på bakgrunn av disse, utarbeide forslag til vedtekter for SFO i nye Kristiansand.
- B: Utarbeide forslag til modeller for organisering og drift.

Oppdraget er gjennomført, og det er laget et forslag til A-delen. B-delen ble vurdert å være så omfattende og viktig at den bør løftes inn i linjen når den nye kommunen er etablert. Det ligger derfor inne som en premiss i denne saken at det utarbeides en modell for organisering og drift av SFO-ordningen når den nye kommunen er etablert. I den forbindelse vil vedtektens § 11 (om oppholdstyper) og § 14 (om personale og SFO-leder) bli nærmere avklart.

Opplæringsloven § 13-7 pålegger kommunen å ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid, og det skal være nærmere spesifiserte vedtekter for driften av ordningen. Vedtektene skal behandles som en forskrift etter reglene i forvaltningsloven.

Det skal fremgå av vedtektene hva slags betalingsordning som gjelder. Derfor må vedtektene være på plass fra 01.01.2020. Når det gjelder selve satsene for betaling, behandles de som egen sak i den ordinære budsjettbehandlingen. Av den grunn er det også nødvendig at vedtektene er på plass før betalingssatsene vedtas.

Før Bystyret kan behandle vedtektene for SFO, må forslaget sendes til berørte virksomheter og organisasjoner for uttalelse. Normalt skal høringsfristen være to-tre måneder, men fristen kan være kortere dersom saken haster. For å komme i havn med vedtektene til 2020, settes høringsfristen til 22.10.2019. En kan også forsvare den korte høringsfristen med at vedtektene vil bli behandlet på nytt i sin fulle bredde i løpet av 2020, og da etter drøftinger med brukernes og ansattes organisasjoner. Det vil være naturlig å vurdere vedtektene i lys av den tillyste saken om modell for organisering og drift av SFO-ordningen.

Som det fremgår av forslag til midlertidige vedtekter, legges det opp til at § 11 Daglige oppholdstider og § 14 Personale, midlertidig viderefører ordningene som gjelder for nåværende Søgne, Songdalen og Kristiansand. De øvrige punktene i vedtektene blir felles for alle skoler med SFO-ordning.

Høringsinstanser:

- Styret / samarbeidsutvalget ved de ulike skolene
- Kommunale foreldreutvalg
- Arbeidstakerorganisasjonene

Forslag til vedtekter følger under i denne saken.

Forslag til «Midlertidige vedtekter for skolefritidsordningen i Kristiansand»

§ 1 Virkeområde

Vedtektene gjelder for kommunale skolefritidsordninger. For mottaksskolen gjelder egne vedtekter.

§ 2 Formål

SFO skal gi et pedagogisk tilbud, før og etter undervisningstid, som legger til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i elevenes alder, funksjonsnivå og interesser.

SFO skal gi elevene omsorg og tilsyn og skal drives i nær forståelse og i samarbeid med hjemmet. Alle barn skal oppleve et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring jf. opplæringsloven § 9A.

§ 3 Eierforhold og forvaltning

SFO eies og drives av Kristiansand kommune. SFO drives etter Opplæringsloven med forskrifter, sentrale bestemmelser, kommunale vedtak og planer for den enkelte skole.

§ 4 Ansvarlig styringsorgan

Oppvekstutvalget er ansvarlig styringsorgan på kommunenivå.

På skolenivå er skolens styre ansvarlig styringsorgan.

Foreldrekontakt i SFO har møterett i skolens styre.

§ 5 Opptaksmyndighet

Skoles rektor, eller den rektor bemyndiger, foretar opptaket.

§ 6 Opptakskriterier

Tilbudet er for alle elever på 1.- 4. årstrinn og elever med særskilte behov opp til og med 10. årstrinn. For ungdomstrinnet legges SFO-tilbudet til kompetanseavdelingene på Krossen, Hellemyr og Nygård.

§ 7 Opptaksperiode

Det kan søkes om plass hele året.

Hovedopptaket skjer om våren etter at det er avklart hvilken skole barnet skal gå på.

Det er særskilt påmelding til SFO i skolens ferier og fridager.

Plassen beholdes til juli det året eleven naturlig går ut av ordningen ved oppnådd alder, eller til den sies opp.

§ 8 Oppsigelse av plass

Det er 30 dagers gjensidig skriftlig oppsigelsesfrist.

Plassen sies opp via Foreldreportalen eller skriftlig til skolen.

Kommunen kan gjennom enkeltvedtak si opp plassen dersom særskilte forhold krever det.

§ 9 Foreldrebetaling

Foreldrebetaling og inntektsgraderte satser fastsettes av bystyret i forbindelse med behandling av årsbudsjettet.

Plass i SFO betales fra den dato det tilbys plass.

Foreldrebetalingen fordeles på 11 måneder i året. Juli er betalingsfri.

Det gis søskenmoderasjon etter ordninger vedtatt av Bystyret.

Ved manglende betaling følges kommunens ordinære rutiner for innkreving. Manglende betaling kan føre til oppsigelse av plass.

§ 10 Leke- og oppholdsareal

Skolens arealer brukes til SFO. Leke- og oppholdsareal bør være minimum 4 m² per elev. Leke- og oppholdsarealer kan også være andre arealer på/ eller i nær tilknytning til skolen.

Skolegården må være tilrettelagt for SFO-tilbudet.

§ 11 Daglige oppholdstider

Åpningstider virkedager fra kl. 07.30 – 16.30. Skoler som allerede har utvidet åpningstid viderefører denne praksisen.

Plasstyper:

SFO ved skoler i tidligere Kristiansand kommune:

Hel plass 100 %

Hel plass for elever som har leksehjelp 94 %

4 dager i uka 80 %

3 dager i uka 60 %

Delt plass 50 %

2 dager i uka 40 %

1 dag i uka 20 %

Korttidsplass, morgen Fra kl. 07.30 til skolestart på skoledager Korttidsplass, ettermiddag til kl. 14 Fra skoleslutt til kl. 14.00 på skoledager.

SFO ved skoler i tidligere Søgne:

Det kan søkes om formiddags- og/eller ettermiddagsplass en eller flere dager i uken. Deltakelse i leksehjelpordningen regnes ikke som SFO-tid.

SFO ved skoler i tidligere Songdalen:

Det kan søkes om 12, 18 og 23 timers plass.

§ 12 Måltider

Det serveres ett måltid hver ettermiddag. Kostpenger inngår i betalingssettene for ettermiddager. Det serveres både varm og kald mat i løpet av ei uke.

§ 13 Årlige oppholdstider

SFO har åpent hele året med unntak av

- ukene 27, 28, 29 og 30 (samordnes barnehage)
- 5 planleggingsdager i løpet av skoleåret.
- 24.12 og 31.12 (samordnes med barnehage)
- fra kl. 12 onsdag før skjærtorsdag (samordnes med barnehage)

Foresatte skal ha beskjed i god tid før SFO holder stengt.

§ 14 Personale

SFO ved skoler i tidligere Kristiansand kommune:

1 SFO-leder i full stilling med minimum 3 års pedagogisk høyskole-/ universitetsutdanning.

Det ansettes barne- og ungdomsarbeider etter antall elever:

1 - 15: 1 barne- og ungdomsarbeider
16 - 30: 2 barne- og ungdomsarbeidere
31 - 45: 3 barne- og ungdomsarbeidere
46 - 60: 4 barne- og ungdomsarbeidere
61 - 75: 5 barne- og ungdomsarbeidere
76 - 90: 6 barne- og ungdomsarbeidere
91 - 105: 7 barne- og ungdomsarbeidere
106 - 120: 8 barne- og ungdomsarbeidere
121 - 135: 9 barne- og ungdomsarbeidere
136 - 150: 10 barne- og ungdomsarbeidere
151 - 165: 11 barne- og ungdomsarbeidere
166 – 180: 12 barne- og ungdomsarbeidere

SFO ved skoler i tidligere Søgne:

- SFO skal ha egen daglig leder med pedagogisk utdanning i full stilling.
- SFO-leder er delegert pedagogisk-, personal- og økonomisk ansvar for den daglige driften.
- Det velges foreldrekontakt/foreldrerepresentant for SFO til FAU.
- SFO-leder og foreldrerepresentant har møte- og uttalerett i skolens styre.

- Bemanning består av SFO-leder og et antall assistenter/fagarbeidere.
- Veiledende bemanningsnorm: En voksen per 15 barn. Behovet for bemanning vil være avhengig av hva slags aktiviteter som tilbys, alderssammensetningen, hvor mange barn som deltar, og antall barn med særlige behov. Det er rektor som avgjør hva slags bemanning SFO skal ha.

SFO ved skoler i tidligere Songdalen:

En fagarbeider/assistent kan tillegges administrative oppgaver forholdsmessig etter antallet barn ved SFO. Omfanget avgjøres av rektor.

1 fagarbeider/assistent per 14 barn. Ved delt oppholdssted skal det alltid følge med en voksen.

For alle:

Det kan søkes til direktør for oppvekst og læring om ekstra ressurser til elever med særskilte behov. Søknaden må begrunnes og ha vedlagt sakkyndig vurdering.

§ 15 Ledelse

SFO-ordningen er administrativt underlagt direktør for oppvekst og læring.

Rektor har det overordnede pedagogiske, administrative og økonomiske ansvar ved den enkelte skole. SFO-leder har det daglige pedagogiske ansvaret for driften og inngår i skolens ledergruppe.

§ 16 Politiattest

Før tilsetting i SFO må det legges fram gyldig politiattest.

§ 17 Klage

Klage på vedtak følger forvaltningslovens regler, og må fremmes innen 3 uker etter at vedtaket er meddelt.

Klagen stiles til skolen som tar vedtaket opp til ny vurdering.

Dersom skolen opprettholder vedtaket, sendes klagen videre til kommunaldirektør som innstiller for endelig avgjørelse i klagenemnda.

Gjelder for klager utover det som er regulert i lovverket.

Punkt 86/19: Mulighetsstudie innbyggertorg i Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 82/19, Mulighetsstudie innbyggertorg i Kristiansand kommune

Mulighetsstudie innbyggertorg - til fellesnemnda 24 september 2019

Dato 5. september 2019
 Saksnr.: 201813783-30
 Saksbehandler Anne Karen Aunevik

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda Nye Kristiansand

Møtedato

17.09.2019
 24.09.2019

Mulighetsstudie innbyggertorg i Kristiansand kommune

Fellesnemnda vedtok 5.mars 2019 følgende rammer for utvikling av innbyggertorgene¹:

1. Ved inngangen til ny kommune 1.1.2020 etableres det tre torg navngitt som innbyggertorg på Tangvall, Nodeland og i Rådhuskvartalet.
2. Det skal være førende prinsipp at innbyggerne skal få mest mulig like tjenester i hele den nye kommunen, og at alle innbyggertorgene kan benyttes uavhengig av hvor du bor.
3. Innbyggertorgene skal utvikles videre til arena for samskaping og dialog med innbyggere, organisasjoner og andre lokale aktører.

Kommunedirektøren har fulgt opp vedtakspunkt 3 ved å gjennomføre et mulighetsstudie for innbyggertorgene. Direktør for kultur, frivillighet og innbyggerdialog har vært prosjekteier, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av lederne i kommunalsjefsområdet for innbyggerdialog, med støtte fra programsekretariatet.

Arbeidsgruppen har involvert både innbyggere, samfunnsaktører, ledere og ansatte fra dagens tre kommuner i prosessen ved å invitere til dialogmøter i Kvadraturen, på Tangvall og på Nodeland. Deltakerne på de tre innbyggermøtene var gjennomgående svært engasjerte, og kom med viktige og gode innspill. Svært mange ønsket å være med i videre prosess for å utvikle innbyggertorgene til gode møteplasser. Derfor ble sluttrapporten sendt på høring til deltakerne på disse møtene. Rapporten må anses å være godt dekkende for innspillene som ble gitt, for det kom kun en tilbakemelding i den skriftlige høringen. Det ble gitt av rådet for funksjonshemmede i Søgne og gjaldt universell utforming og særlig fokus på inkludering av personer med funksjonsnedsettelse i videre arbeid. Disse innspillene er innarbeidet i revidert rapport. I tillegg kom det innspill fra ansatte som blir tatt med i prosess.

Programleder mener arbeidsgruppa har gjennomført en god prosess som gir tilstrekkelig grunnlag for anbefalinger om hvordan innbyggertorgene skal utformes og utvikles videre.

Programleder støtter arbeidsgruppas anbefaling om at innbyggertorgene skal utvikles til å bli:

- Torgområder hvor alle kan møtes
- Markeds- og mingleplass for frivillighet
- Arena for samhandling og idemyldring
- Lavterskelarena for medvirkning
- Formidlings- og informasjonsknutepunkt

¹ Saksframstilling og vedtak finner du her:

<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/krs/Meetings/Details/16613001?agendaltemId=15009528>

I sluttrapporten foreslås en rekke tiltak som kan bidra til at innbyggertorgene utvikles i ønsket retning. De tiltakene som kan gjøres innenfor dagens ressursrammer kan iverksettes så snart anbefalingene er vedtatt av fellesnemnda. Øvrige forslag til tiltak som krever større omprioriteringer av ressurser må inngå i kommunens arbeid med handlings- og økonomiplan

Forslag til vedtak

Fellesnemnda gir sin tilslutning til anbefalingene i rapporten, og ber om at disse legges til grunn i det videre arbeidet med å utvikle innhold og funksjoner i innbyggertorgene

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Direktør kultur, frivillighet og innbyggerdialog

Vedlegg:
Mulighetsstudie innbyggertorg

Punkt 87/19: Innovative medvirkningsmetoder i kommunens planarbeid

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 83/19, Innovative medvirkningsmetoder i kommunens planarbeid

Medvirkningsmodeller -forenklet pr.september 2019

Dato 24. juni 2019
 Saksnr.: 201902893-1
 Saksbehandler Grete Sjøholt

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019
 24.09.2019

Innovative medvirkningsmetoder i kommunens planarbeid

Sammendrag

30.10.18 behandlet fellesnemnda rapporten *Nærdemokratiske ordninger og tiltak som kan fremme innbyggerinvolvering i nye Kristiansand*. Ved behandling av rapporten ba fellesnemnda om en egen sak på innovative medvirkningsmetoder i kommunens arbeide med overordnede styringsdokumenter og øvrig planarbeid.

I ny kommune har direktørområdet *Kultur, frivillighet og innbyggerdialog* et særlig mandat til å utmeisle mye av denne satsingen og følge opp rapporten om innbyggerinvolvering i ny kommune. En egen enhet er etablert for nærdemokrati og medvirkningsordninger. Dette arbeidet er godt i gang. Hvilke rolle direktørområdet skal ha for resten av organisasjonen når det gjelder metodeutvikling, tilrettelegging og støtte i kommunens planarbeid er ikke avklart.

Denne saken er derfor avgrenset til en kort drøfting av noen begreper knyttet til medvirkning i overordnet planarbeid, igangsatte og pågående samarbeidsprosjekter, samt å vise noen muligheter / alternative veier for ny kommunes innbyggerinvolvering i overordnet planarbeid. Det gis også en enkel oversikt og status på arbeidet kommunenes medvirkningsarbeid (Vedlegg1).

Programleder vurderer at vi har mye bra å bygge videre på. Oversikten over metoder og erfaringer, viser at det ikke er mangel på metoder, men vi kan bli bedre på å dele kunnskapen med hverandre. Det er behov for å arbeide mer effektivt på tvers av direktørområdene i kommunen på dette feltet. Vi må få økt kunnskap og oversikt om hvor kompetansen ligger, samordne arbeidet med å teste og utvikle metoder, starte/avklare forventinger til medvirkningen tidligere i prosessene, og å finne rett metode i forhold til hvem som skal nås, og hva som er målet med medvirkningen.

I ny kommune vil det bli jobbet annerledes med medvirkning enn i dagens kommuner. Innbyggerinvolvering skal være en felles satsing på tvers av kommunalområdene, og er relevant i mange type saker, ikke bare planarbeid. Programleder forventer at kommunalområdene avklarer behovet for dialog og medvirkning allerede ved oppstart av nye saker.

Utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel og ny arealdel som påbegynnes neste år, blir en god anledning for å ta i bruk innovative medvirkningsmetoder. Programleder vil gjennom den administrative prosjektgruppa for ny samfunnsdel utarbeide en mer detaljert medvirkningsplan som vil bli forankret i nytt formannskap.

Forslag til vedtak

Fellesnemda tar saken til orientering og forventer at alle kommunalområdene i ny kommune vil jobbe innovativt og sammen omkring medvirkning i kommunes planarbeid. Dette må ses i sammenheng med øvrig innbyggerdialog.

Camilla Dunsæd
Programleder

Wenche P Dehli
Kommunaldirektør Samhandling og
Innovasjon

Vedlegg:

1. Oversikt over medvirkningsprosesser

Bakgrunn for saken

30.10.18 behandlet fellesnemnda rapporten *Nærdemokratiske ordninger og tiltak som kan fremme innbyggerinvolvering i nye Kristiansand*. Rapporten er en anbefaling fra en politisk arbeidsgruppe med mandat å anbefale hvilke tiltak og ordninger som kan fremme engasjement fra innbyggerne. Rapporten viser at det politisk er store forventninger til dette arbeidet.

Ved behandling av saken, [fellesnemnda vedtak punkt 6](#), ba fellesnemnda om å få tilbake en egen sak om innovative medvirkningsmetoder i kommunens overordnede styringsdokumenter og øvrig planarbeid, som fremmes her.

Medvirkning i planarbeid er bare en del av kommunens satsing på nærdemokrati, samskaping og innbyggerdialog. Arbeidet med en større innbyggerdialog og medvirkning er et viktig satsingsområde som omfatter store deler av kommunens utviklingsarbeid og tjenesteutvikling. Det kan derfor være vanskelig å skille klart mellom hva som kommer inn under de ulike betegnelsene medvirkning, innbyggerdialog og samskaping. Et framtidig mer innovativt planarbeid vil nok ha elementer av alle disse dimensjonene i kommunens samhandling med sine innbyggere.

I denne sammenheng kan en også merke seg at regjeringen i nye *Nasjonale forventinger til regional og kommunal lokal planlegging* som kom 14.mai 2019, vil styrke fylkeskommunenes og kommunens samfunnsutviklingsrolle. Det innebærer, sier regjeringen, å mobilisere ulike aktører og å samordne offentlig innsats og virkemidler.

I ny kommune har direktørområdet *Kultur, frivillighet og innbyggerdialog* et særlig mandat til å utmeisle mye av denne satsingen og følge opp fellesnemndas rapport. En egen enhet for nærdemokrati og medvirkningsordninger er etablert innenfor direktørområdet. Dette arbeidet er godt i gang. I første omgang har en arbeidet med de lovpålagte rådene og innbyggertorgenes rolle i kommunens dialogarbeid, herunder også hvilke rolle de kan ha i kommunes planarbeid.

Det er ikke avklart hvilke rolle eller strategi direktørområdet vil ha for resten av organisasjonen når det gjelder metodeutvikling, tilrettelegging og støtte i kommunens planarbeid. Dette arbeides det med. Det som imidlertid er klart er at alle direktørområdene må arbeide annerledes med dette.

Denne saken er derfor avgrenset til en kort drøfting av noen begreper knyttet til innovativ medvirkning i overordnet planarbeid, igangsatte og pågående samarbeidsprosjekter, samt å vise noen muligheter / alternative veier for ny kommunes innbyggerinvolvering i overordnet planarbeid. Det gis også en enkel oversikt og status på kommunenes medvirkningsarbeid (Vedlegg 1). Administrasjonen har også sett til hvordan andre kommuner arbeider med dette. Saken viser derimot ikke hele bildet verken av alt som pågår i de tre kommunene eller alt som finnes av eksempler på gode og innovative medvirkningsmetoder.

Medvirkningsarbeid knyttet til kommunes reguleringsplanarbeid og behandling av innkomne planer krever en særskilt drøfting og tas ikke opp i denne saken, men enkelte medvirkningsmetoder i reguleringsarbeid er omtalt i saken.

Kort om innovativ medvirkning

Medvirkning i planarbeid er lovpålagt for planer som utarbeides etter plan- og bygningsloven (kommuneplan, kommunedelplaner og reguleringsplaner) og kommuneloven (handlings- og økonomiplan). Loven setter noen minstekrav til medvirkning, samråd og høring hos innbyggere og samarbeidsplikt for andre offentlige etater. I tillegg har plan- og bygningsloven særskilte bestemmelser for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen. For andre planer og strategier er det opp til hver enkelt kommune hvordan de involverer innbyggere og andre aktører.

Medvirkning kan defineres som innbyggerinvolvering og er noe kommuner, som demokratisk institusjon, alltid har forholdt seg til. Målet er bedre løsninger, samarbeid om gjennomføring og styrket medborgerskap. Både Søgne, Songdalen og Kristiansand og andre kommuner jobber stadig med ulike tiltak og virkemidler for å ivareta innbyggerinvolveringen også i planarbeid.

I faglitteraturen defineres ofte grad av medvirkning i planarbeid gjennom bruk av medvirkningstrappa:

Medvirkningstrappa

Den viser ulike trinn eller nivå i medvirkning knyttet til dialogen mellom innbygger og kommune. Poenget er ikke at medvirkning bør foregå høyest mulig opp i "trappa", men at det **må** være avklart innledningsvis i planarbeidet hvor i trappa man er. Ellers risikerer en forventningsbrudd, demobilisering av lokal kompetanse, som kommunen er avhengig av eller ønsker, eller at innbyggere eller grupperinger mobiliserer til motaksjoner. Dette kan igjen føre til avmakt.

En forutsetning for vellykket medvirkning er at det innledningsvis avklares hva som er medvirkernes mandat. Er man invitert for å bli informert? Skal man bare få gi uttrykk for sin mening og vil kommunen ta imot synspunktene uten nærmere dialog? Eller skal man få være med å påvirke problemstillingene tidlig i planfasen og/eller avgjøre hva som skal bli administrasjonens forslag overfor politikerne?

Innovasjon som begrep ble opprinnelig knyttet til utvikling av nye produkter i industri og produksjon av fysiske produkter. I dag brukes begrepet også om prosesser som bringer fram nye løsninger på sosiale utfordringer. Innovasjoner oppstår sjeldent spontant av seg selv. Forskning om innovasjon i sin alminnelighet, og sosial innovasjon spesielt, omhandler innovasjonsfremmende og nyskapende miljøer – eller motsatt; innovasjonshemmende miljøer. Organisatoriske forhold er derfor av stor betydning (KS håndbok).

Innovativ medvirkning blir ofte definert som å utvikle eller skape noe nytt i måten vi tilrettelegger og gjennomfører medvirkningen på for å nå flere. Små grep kan også over tid utvikles som en innovativ metode. Innovasjonsforskning viser til at for å skape noe nytt må en bringe folk med ulik kompetanse og ulike stemmer sammen. Det dreier seg om hvordan en skal nå flere innbyggere og hvordan en skal få tak i de viktige stemmene til de som ikke blir hørt til vanlig.

Utvikling av digitale verktøy, er bare en del av innovativ medvirkning. Innovasjon omhandler også nye måter å organisere prosesser og planarbeidet på, ny anvendelse av gamle metoder, nye måter å møtes på etc. Innovative metoder kan ofte ikke kopieres direkte fra andre. Det innovative ligger nettopp i den lokale tilpassingen. Hva som oppfattes som innovativt kan endres over tid.

Erfaringer fra bl.a. byutviklingsprosjekter, fysisk planlegging og stedsutvikling viser at det å knytte medvirkningsopplegget til et geografisk sted har mye å si for hvor godt en lykkes med å involvere innbyggere. Det vises her også til rapporten om innbyggerdialog som definerer nærdemokrati som *et avgrenset geografisk område som fungerer som plattform for deltakelse og engasjement for befolkningen* og at *nærdemokratiske ordninger kan være en god måte å involvere befolkningen i saker som angår dem.*

Mulighetsstudie innbyggertorg som er til behandling i fellesnemnda følger dette opp og anbefaler at innbyggertorgene utvikles til å bli:

- Torgområder hvor alle kan møtes
- Markeds- og mingleplass for frivillighet
- Arena for samhandling og idemyldring
- Lavterskelarena for medvirkning
- Formidlings- og informasjonsknutepunkt

Begrepene medvirkning, samhandling og samskaping blir ofte brukt om hverandre. Samskaping har mange definisjoner, men er ikke synonymt med høringer eller ulike medvirkningsprosedyrer for at innbyggerne kan si sin mening om en sak. Samskapingen har kommet inn på arenaer som tidligere var preget av en temmelig streng myndighetsutøvelse og oppdelte profesjonsinteresser. Alle får nye roller i den samskapende kommunen – også politikerne. Samskaping forutsetter at både offentlig sektor og sivilsamfunnet og/eller private aktører inngår som aktive deltakere i en prosess der både problemer avklares og/eller verdier skapes (A. Røiseland og C.Lo, KS håndbok). En starter ofte opp med å få avklart et problem, som fører fram til en beslutning, som kan bli en sak som trenger medvirkning i etterkant.

I arbeidet med å utvikle en mer innovativ medvirkning kan det likevel være nyttig å se til momenter som flere kommuner vektlegger i arbeidet med å utvikle en mer samskapende kommune:

- **Legitimering** – handler om ting som gjøres for at folk skal ha tillit til beslutningsprosessene, og dermed beslutningene. Det kan være ulike former for digitale løsninger som gjør det lettere for innbyggerne å få innsikt i og oversikt over problemstillinger og prosessene som gir muligheter for innbyggerne å stille spørsmål og få og gi tilbakemeldinger – og det handler om kvaliteten på forvaltningen av oppgaver og prosesser generelt.
- **Ivaretagelse** – handler om kommunens evne til å se motsetninger og ivareta representativitet og styrke innbyggernes forutsetninger for deltagelse. F.eks. bevisst bruk av metoder som gir bedre og økte muligheter for enkelte grupper som ikke mestrer eller gir respons på tradisjonelle metoder og arenaer for involvering.
- **Mobilisering** – handler om at innbyggere ikke bare legitimerer demokratiske systemer (aktører, prosesser og beslutninger), men også representerer en *ressurs* som kan bli en del av en fremtidig løsning – en samskaping, der innbyggerne spiller en aktiv rolle i denne prosessen.

Dette er lagt til grunn for saken.

Oversikt over status, praksis og pågående initiativ

Nedenfor er det vist til noen oppfølgingssaker etter fellesnemndas behandling av rapporten Nærdemokratiske ordninger, samt en oversikt over hvordan de tre kommunene har jobbet med medvirkning over tid, og nye initiativ og prosjekter som kan bidra til mer innovativ medvirkning i den nye kommunes planarbeid framover.

Strategi for medvirkning i overordnet planarbeid

Etter innstilling fra fellesnemnda vedtok de tre kommunestyrene felles planstrategi i mars/april 2019. Som del av denne ble følgende medvirkningsstrategi vedtatt å gjelde for den nye kommunens overordnede planarbeid:

- Det skal legges til rette for tidlig involvering i kommunens planprosesser. Plan for medvirkning skal avklares i prosjektplan og/eller planprogram.
- Det skal være et særlig fokus på hvordan en kan legge til rette for å gi svakere stemmer mer kraft i samfunnsutviklingen. Barn og unges stemmer skal ha et særlig fokus.
- Innovative og kreative medvirkningsmetoder skal tas i bruk i arbeidet med kommunens overordnede styringsdokumenter og øvrig planarbeid.
- Kommunen prøver ut ulike arenaer for samskaping i samarbeid med frivillige organisasjoner, andre aktører og kommuner.
- Kommunens innbyggertorg skal benyttes som sentrale møte- og kontaktpunkter i kommunens planarbeid. I tillegg skal etablerte arenaer og møteplasser der kommunen møter innbyggere, næringsliv, institusjoner og organisasjoner brukes aktivt.

For at flest mulig skal få eierskap til og ta strategien i bruk blir den også lagt inn i rådmannens policy-dokument for helhetlig virksomhetsstyring som utarbeides for lederne i ny kommune.

Oversikt over praksis i de tre kommunene

På bakgrunn av fellesnemndas vedtak er det gjennomført en enkel kartlegging av erfaringer i de tre kommunene (Vedlegg 1).

Oversikten viser at det gjøres mye på dette området og mange metoder er tatt i bruk. Det har vært jobbet godt, særlig med involvering av barn- og unge i arbeidet med arealplaner. Oversikten viser også at flere planprosesser benytter flere medvirkningsmetoder.

Hvordan en tilpasser og bruker flere ulike metodene i kommunens overordna planarbeid kan illustreres gjennom opplegget som ble gjennomført ved siste revisjon av kommuneplanens samfunnsdel for nåværende Kristiansand.

- Det ble skapt noe nytt gjennom å invitere sentrale partnere til både å gi innspill i tidlig i planprosessen og til å være med å prioritere sine og andres innspill i sluttfasen av planutformingen. Gjennom dette fikk de ulike partnerne eierforhold til planen og ønsket å samarbeide med kommune om å følge dette opp i etterkant.
- Innovasjonscamper som del av medvirkningsprosessen var gode eksempler på nye metoder som fungerte godt for å nå et større tverrsnitt av ungdom. Det ble også prøvd ut en medvirkningsapp som ga en særlig respons fra ungdom, referert til i rapporten om innbyggerinvolvering.
- Dialogmøtet med forum for tro og livssyn er eksempel på en innovativ metode/ møteplass for å nå andre stemmer - en møtearena som en fram til da ikke hadde gjort bruk av i kommuneplanprosesser.

Alternative møtearenaer for å nå de stemmene som til vanlig ikke blir hørt, har også Søgne kommune gode erfaringer med. Frivillighetssentralen er benyttet som en trygg arena for å møte og involvere nye innbyggere med utenlandsk bakgrunn.

I Songdalen er det nedfelt i kommuneplanen at kulturfeltet skal være en integrert i plan- og utviklingsprosesser for å sikre kultur- og inkluderingsperspektivet i plan. Dette skjer blant annet gjennom at involvering i planarbeid også blir en arena for å fremme lek, samvær, møteplasser, aktivitet og kulturarenaer.

Kartleggingen i kommunene har vist at det gjøres mye godt medvirkningsarbeid parallelt, uten at prosessene kobles sammen. De ulike saksbehandlerne vet lite om hva som skjer innenfor andre fagområder og sektorer og hvilken kompetanse som finnes i kommunene. Dette gjør at det bygges kompetanse flere steder. Erfaringene blir ikke delt på tvers og det jobbes parallelt med å gjøre seg kjent med og å utvikle nye metoder. Her er det et potensiale for forbedring i ny kommune med det nye kommunalsjefsområdet.

Erfaringer fra andre

Vedlegg 1 inneholder også en del linker til metoder som er i bruk hos andre. Dette viser at det finnes svært mange metoder og verktøy. På nordisk nivå er Danmark og Finland land som ligger langt framme.

En analyse [Doga og Designit](#) laget i 2017 viser at medvirkning i planprosesser i Norge ofte skjer for seint, slik at innbyggernes mulighet til å påvirke blir svært begrenset og det ofte gjøres ved bruk av tradisjonelle metoder.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har kartlagt til sammen [43 digitale verktøy](#) som kommuner kan ta i bruk for å involvere innbyggere i beslutningsprosesser. I tillegg er svært mange kommuner i gang med å rigge nye modeller for hvordan en skal bli bedre på innbyggerdialog, medvirkning og samskaping. Mange ønsker å samarbeide med andre kommuner i dette arbeidet.

KS har samlet erfaringer fra danske og andre byer i en [håndbok for kommuner](#). I tillegg har KS utviklet tilhørende prosessverktøy for samskaping, kalt [Samson](#). Arbeidet er forankret i forskningsrapporten «Demokratiske innovasjon. Teorier og modeller for samskapende sosial innovasjon i norske kommuner». Rapporten peker på at selv om kommunene har mange eksempler og teoretisk kunnskap om innbyggerinvolvering, er det fortsatt et begrenset omfang og kvalitet på samskaping i norske kommuner. Det kan være mye å hente i rapporten også i arbeidet med å utvikle mer innovative medvirkningsprosesser.

Pågående prosjekter

Nåværende Kristiansand inngår i nettverk som Sunne kommuner og Smartbyene som bl.a. tilbyr samarbeid og nye arenaer for å teste ut eller å ta i bruk nye medvirkningsmetoder. Nedenfor er vist en oversikt over noen nye pågående nettverk/prosjekter som er relevante for å utvikle mer innovative medvirkningsmetoder i planarbeid.

- [SNARTKristiansand - hvilke historier og stedskvaliteter fortelles?](#)

Prosjektet er en selvstendig del av medvirkningsarbeidet for ny kommuneplan og vil gi innspill til både samfunnsdelen og kommunens arealplanlegging på tema som kvalitet i by- og stedsutviklingen. Det er en oppfølging av prosjektet Cool Planning for nye Kristiansand, der alle de tre kommunene deltok, i samarbeid med NMBU og ISOCARP/YPP, og av prosjektet Kristiansand dobbel +, tverrfaglige masteroppgaver fra NMBU masterstudenter mai/ juni 2019. Målet er å definere og utvikle by- og tettstedenes kvaliteter i nye Kristiansand der lokale fortellinger og bærekraftig byutvikling vektlegges. En vil se til metoder brukt i Bærum og Hamar som *Utopia Bærum* og *Drømmen om Hamar*. Prosjektet avsluttes med en kunstnerisk utstilling og formidling i samarbeid med lokale kunstnere, NMBU Norges miljø- og biovitenskapelige institutt, og i dialog med Kunsthallen og Agder kunstsenter

- [Smartbyene – smart innbyggerinvolvering](#)

Kristiansand inngår i Smartbyene, et nasjonalt nettverk av kommuner - for kommuner som ønsker å bli smartere sammen. I nettverket møtes norske byer for å lære av hverandre, kopiere gode løsninger og unngå å gjøre de samme feilene. En undergruppe her er smart innbyggerinvolvering. Hensikten er å øke hastigheten og kvaliteten på bærekraftsutviklingen av byene ved å teste, utvikle, dele, spre og ta i bruk metoder, verktøy og prosesser som gjør

at flere innbygger er med å utvikle byene og bidra til at innbyggerinvolvering blir en del av styringssystemene i kommunene.

Gruppen har avgrenset arbeidet til å rette oppmerksomheten mot neste generasjon, og bidra til at barn og unge er i førersetet. Foreløpig er det valgt å samarbeide aktivt om å teste ut det digitale verktøyet [Consul](#) som Trondheim har sett på muligheten til å utvikle til en norsk versjon. Verktøyet brukes av en rekke europeiske land og har vært vist til som et verktøy for deltakende budsjettarbeid. Erfaringene fra blant annet Madrid er at slik testing har vært nyttig i å forbedre prosessene rundt medvirkning. I det ligger det at man både må utvikle det tekniske og prosessene knyttet til løsningen parallelt. I første omgang har Asker, Ålesund og Kristiansand valgt å kun følge arbeidet som utvikles av Trondheim, Stavanger, Bodø og Oslo. Følgekommunene vil kunne hente ut erfaring og læring fra prosjektet og eventuelt ta i bruk verktøyet senere.

- Sosial bærekraft og stedsutvikling

Kommunen arbeider med søknad til norsk forskningsråd i samarbeid med OsloMet og NMBU samt Stavanger og Fredrikstad kommuner og organisasjonen Sunne kommuner (WHO's Healthy cities). Søknaden omhandler den sosiale bærekraftsdimensjonen og stedsutvikling med bruk av nytt dialogverktøy for innbyggerdialog, The Place Standard Tool (PST). Verktøyet som er utviklet i Skottland, bygger på FNs bærekraftsmål og brukes til å vurdere et steds kvaliteter samt identifisere forbedringspotensial. PST gir en enkel ramme til å strukturere samtaler og prosesser om et sted, og kan brukes både som et kartleggings- og et dialogverktøy, også inn mot planlegging. PST egner seg til å vurdere urbane områder og distrikter, hele byer eller bygder eller utvalgte kvarterer/neighborhoods. Verktøyet fungerer på steder som er veletablerte, gjennomgår endring eller er under planlegging. Det er enkelt og tilgjengelig å bruke for alle: innbyggere i ulik alder, frivillige organisasjoner, næringsliv og offentlig sektor. På den måten åpnes det for dialog og samarbeid på tvers av sektorer med et felles utgangspunkt. I skotske kommuner har bruken ført til økt mobilisering og involvering av forskjellige aktører i by- og stedsutviklingsprosesser. Modellen oversettes til norsk.

- Byfabrikken på Marviksletta

Plan, bygg- og oppmålingsetaten i nåværende Kristiansand har tatt i bruk et lokale som har blitt midlertidig omgjort til et sted for formidling, dialog og møter. Dette er en modell som kan videreutvikles.

Stavanger kommune har nylig tatt kontakt for et eventuelt samarbeid. De planlegger et senter i en bydel hvor de skal ha områdesatsing. Formålet er å samle flere offentlige tjenester og tilbud under samme tak, senke terskelen for dialog med flere innbyggere i området og etablere en møteplass mellom innbyggere, offentlige aktører og næringslivet i området. Så langt er det knyttet kontakt mot plan, oppmåling og bygg, til utviklingsarbeidet for Grønt senter og til arbeidet med Innbyggertorgene i ny kommune. Kommunen avventer videre kontakt fra Stavanger.

Vurdering

Programleder vurderer at vi har mye bra å bygge videre på når det gjelder medvirkning i overordnet planarbeid. Oversikten over metoder og erfaringer, viser at det ikke er mangel på metoder, men vi kan bli bedre på å dele kunnskapen med hverandre. Det er behov for å arbeide mer effektivt på tvers av direktørområdene i kommunen på dette feltet. Vi må få økt kunnskap og oversikt om hvor kompetansen ligger, samordne arbeidet med å teste og utvikle metoder, starte/avklare forventinger til medvirkningen tidligere i prosessene, og finne rett metode i forhold til hvem som skal nås, og hva som er målet med medvirkningen.

Det ligger godt til rette for at ny kommune skal lykkes i å utvikle mer innovative medvirkning gjennom måten kommunen er rigget og organisert på. Arbeidet skal videreutvikles og

avstemmes med pågående arbeid med innbyggerdialog og utvikling av samskapingskommunen.

Medvirkning i planarbeid vil fortsatt være en oppgave som tilligger de som utarbeider strategier og overordnede planer. Det forventes at nytt kommunalområde for innbyggerdialog vil bli en resurs og samarbeidspart for planleggerne i de ulike kommunalområdene.

I ny kommune vil det bli jobbet annerledes med medvirkning enn i dagens tre kommuner. Innbyggerinvolvering skal være en felles satsing på tvers av kommunalområdene, og vil være relevant i mange type saker, ikke bare planarbeid. Programleder forventer at kommunalområdene vurderer behovet for dialog og medvirkning allerede ved oppstart av sine saker.

Kristiansand vil videreutvikle nettverks- og prosjektsamarbeid for å teste ut metoder og dele erfaringer. Erfaringene vil deles og tas i bruk i aktuelle prosesser.

Utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel og ny arealdel som påbegynnes neste år, blir en god anledning for å ta i bruk innovative medvirkningsmetoder. I saken om planprogram for samfunnsdelen (som er til behandling i fellesnemnda i samme møte) er det bl.a. vist til videreføring og mer aktiv bruk av innovasjonscamper for barn og ungdom i skolene, innovative opplegg som nattevandring omkring FNs bærekraftsmål, bruk av gjestebud, å teste ut innbyggertorgene, samt bruk av studenter og kunstnere i medvirkningen.

Programleder vil gjennom den administrative prosjektgruppa for ny samfunnsdel utarbeide en mer detaljert medvirkningsplan som vil bli forankret i nytt formannskap.

Punkt 88/19: Kommuneplanens samfunnsdel - Sterkere sammen - Kristiansand mot 2030 - fastsetting av planprogram

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 84/19, Kommuneplanens samfunnsdel - Sterkere sammen - Kristiansand mot 2030 - fastsetting av planprogram

Vedlegg 1 innspill til planprogrammet 2019

Utkast planprogram for kommuneplanens samfunnsdel - pr.10.4.19- med endringer etter offentlig ettersyn

Dato 21. juni 2019
Saksnr.: 201906162-17
Saksbehandler Grete Sjøholt

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019

Kommuneplanens samfunnsdel - Sterkere sammen - Kristiansand mot 2030 - fastsetting av planprogram

Sammendrag

Vedtatt [planstrategi](#) for nye Kristiansand innebærer at de tre kommunene har startet arbeidet med ny kommuneplan for årene frem til 2030. Vedtaket innebærer bl.a. oppstart av arbeid med kommuneplanen for den nye kommune i to faser:

- Kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi starter opp som et interkommunalt samarbeid i 2019 i regi av fellesnemnda som fastsetter planprogrammet og at planarbeidet utarbeides med de nye politikerne og vedtas av nytt bystyret i 2020.
- Arbeid med arealdelen meldes formelt opp etter at ny samfunnsdel med overordnet arealstrategi er vedtatt

Fellesnemnda behandlet forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 20.april og vedtok å legge forslaget ut til høring, og varslet samtidig oppstart av planarbeid (sak 31/19).

Planprogrammet har vært til offentlig ettersyn i tiden 3.mai - 21.juni 2019. Relevante høringsinstanser har vært varslet med brev. Informasjon om oppstart av planarbeid og høring av planprogram har i tillegg til annonsering i Fædrelandsvennen, vært lagt ut på nye Kristiansands [hjemmeside](#).

Denne saken omhandler behovet for endring av forslag til planprogrammet etter høring.

Det har kommet 22 uttalelser til planprogrammet/innspill til planarbeidet. Innspillende er oppsummert og kommentert i vedlegg 1. Programleders vurdering er basert på administrasjonens kommentarer i vedlegget samt innspill fra offentlig møte og workshop under [miljøuka](#) i Kristiansand.

Høringsinnspillene til planarbeidet vil bli lagt til grunn og vurdert i arbeidet med planforslaget og er ikke kommentert i denne saken. Det samme gjelder innspill fra medvirkningsarbeidet/ møter så langt.

Medvirkning i utforming av planen vil skje i høst. I tråd med planprogrammet vil det bli gitt mer informasjon og holdt flere møter og lagt til rette for ulike medvirkningsopplegg. I tillegg må planprogrammet forankres hos nyvalgte politikere etter at nytt bystyre er konstituert.

Fylkesmannen og fylkeskommunen gir støtte og honnør til innholdet i planprogrammet og til at de tre kommunestyrene har valgt å lage en overordnet arealstrategi som del av

samfunnsdelen før de utarbeider ny arealdel. Både de og andre har en del mindre og presiseringer til teksten i planprogrammet som er fulgt opp i de ulike kapitlene. Dette medfører ikke vesentlige endringer i innholdet i planprogrammet.

Fellesnemndas vedtak før utleggelse om en kommune som fremmer likestilling og utjevner ulikheter i levekår er innarbeidet.

I tillegg foreslår programleder å utdype innledningskapittelet når det gjelder transportetatene og viktige funksjoner og institusjoner viktige roller samarbeidsparter i utviklingen av den nye kommunen, samt en utdyping av kommunen som landbrukskommune og Kristiansand som en viktig kunst- og kulturby.

Nye nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14.mai 2019. Disse er lagt inn under rammer og føringer for planprogrammet.

Programleder anbefaler fellesnemnda å fastsette planprogram datert 4.9.2019. Endringsforslagene som er omtalt i saken er innarbeidet med blå skrift i framlagt program.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda fastsetter framlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel – Sterkere sammen- Kristiansand mot 2030 datert 4.9.2019, i samsvar med plan- og bygningslovens § 4-1, ref. kapittel 9 i plan- og bygningsloven.
2. Formannskap/bystyre for ny kommune orienteres om vedtatt planprogram etter at nytt bystyre er konstituert.

Camilla Dunsæd
Programleder/påtroppende rådmann

Kjell Langenes
Programrådgiver nye Kristiansand

Vedlegg:

- Vedlegg 1. Innspill til oppstart av planarbeid og forslag til planprogram
- Planprogram med endringsforslag, datert 4.9.2019

Utrykt vedlegg:

- Planstrategi vedtatt mars/april 2019
- Forslag til planprogram dater 10.4.2019
- Fellesnemnda sak 31/19

Bakgrunn

Vedtatt [planstrategi](#) for nye Kristiansand innebærer at de tre kommunene har startet arbeidet med ny kommuneplan for årene frem til 2030. Vedtaket i innebærer bl.a. oppstart av arbeid med kommuneplanen for den nye kommune i to faser:

- a. Det meldes oppstart av planarbeid for ny samfunnsdel med overordnet arealstrategi for nye Kristiansand. Arbeidet starter opp som et interkommunalt samarbeid i 2019, i tråd med kapittel 9 i plan- og bygningsloven (PBL), og vedtas endelig av det nye bystyret i 2020.
- b. Parallelt med oppstart av samfunnsdelen settes det i gang et forberedende felles kartleggingsarbeid for en ny og samlet arealdel som vil danne grunnlag for ny arealdel når arbeidet med den meldes formelt opp etter at ny samfunnsdel er vedtatt.

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel er utarbeidet i tråd med plan- og bygningslovens § 4-1. Det er et arbeidsopplegg som viser hvordan en skal arbeide med samfunnsdelen for ny kommune. Hensikten er å legge til rette for en åpen diskusjon om hvilke rammer og premisser som skal være styrende for planarbeidet.

Vedtaket om oppstart av planarbeid i de tre kommunene betyr at fellesnemnda fastsetter planprogrammet og er politisk styringsgruppe for planarbeidet for ny samfunnsdel (PBL § 9-3) fram til nytt bystyre velges. Fellesnemnda vedtok å legge forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ut til høring 20.april, og varslet samtidig oppstart av planarbeid (sak 31/19).

Planprogrammet har vært til offentlig ettersyn i tiden 3.mai - 21.juni 2019. Relevante høringsinstanser har vært varslet med brev. Informasjon om oppstart av planarbeid og høring av planprogram har i tillegg til annonsering i Fædrelandsvennen, vært lagt ut på nye Kristiansands og de tre kommunenes [hjemmesider](#).

Det har kommet 22 uttalelser til planprogrammet/innspill til planarbeidet. Innspillende er oppsummert og kommentert i vedlegg 1.

Under miljøuka i nåværende Kristiansand ble det arrangert et [høringsmøte](#) om planprogrammet der nestleder i elderrådet i Songdalen og representanter fra studentdemokratiene ved UiA kom med forberedte innspill.

Informasjon om igangsatt planarbeid ble også informert om under [SNART- konferansen](#) 14.juni der masterstudenter fra NMBU presenterte oppgaver rundt kommunesammenslåing og utviklingen av den nye kommunen, og studenter fra Sciences Po Rennes, Campus de Caen, presenterte spennende innspill fra to ukers arbeid om utvikling av nye Kristiansand.

Denne saken omhandler behov for endring av forslag til planprogrammet som har vært på høring. Høringsinnspillene til planarbeidet vil bli lagt til grunn og vurdert i arbeidet med planforslaget, og vil bli kommentert når planforslaget legges fram for offentlig ettersyn. Det samme gjelder innspill til planinnholdet fra medvirkningsarbeidet/ møter så langt.

Innbyggerundersøkelsen som var planlagt gjennomført før sommeren, for å bruke resultatene i videre medvirkningsarbeid, er ikke gjennomført. Årsakene til dette var både tidspress og manglende ressurser, men like viktig, at det viste seg å være vanskelig å formulere gode spørsmål som gir svar på innbyggernes ønsker for fremtiden. I tillegg vurderte en det som uheldig at innbyggerundersøkelsen kom såpass nært i tid til valgkamp og kommunevalg.

Vurdering

Flere av innspillene ligger i grensen mellom å være innspill til kommuneplanens arealstrategi og fremtidig ny arealdel. Noen er helt avklart innspill til fremtidig arealbruk og vil måtte tas i den prosessen. Før en starter arbeidet med ny arealdel vil det bli annonsert oppstart av

planarbeid og planprogram for arbeidet med nye muligheter for innspill. Andre innspill gjelder behov for å oppdatere utfordringsbildet og rammer og føringer for planarbeidet. Dette kommenteres ikke nærmere i saken, men er nærmere presisert i administrasjonens kommentarer i vedlegg 1.

Høringsmøtet 6. juni ga gode innspill til videre planarbeid omkring FNs bærekraftsmål, men kom også med presiseringer til planprogrammet. Som resultat av dette er innledningskapittelet utdypet under omtalen av kommunen som landbrukskommune.

Planprogrammet er også oppdatert i tråd med fellesnemndas vedtak under 1. gangs behandling. En kommune som fremmer likestilling og utjevner ulikheter i levekår er omtalt som eget tema.

Programleders vurdering er ellers basert på administrasjonens kommentarer i vedlegg 1.

Både fylkeskommunen (dok.27) og fylkesmannen(dok.28) er positive til innholdet i planprogrammet. De gir støtte og honnør til at de tre kommunestyrene har valgt å lage en overordnet arealstrategi som del av samfunnsdelen før de utarbeider ny arealdel. Fylkesmannen har store forventninger til et ambisiøst klimaarbeid, som støtter opp om nasjonale forventninger. De har noen forslag til presiseringer og oppdateringer av programmet som er innarbeidet. Bl.a. fylkeskommunens innspill om Ny- Hellesund og Kvadraturen som viktige identitetsmarkører for innbyggere og reiselivet og Kristiansands samarbeid om Electric Region Agder.

Etter innspill fra Sørnorsk filmsenter (dok.23) er Kristiansand som kunst- og kulturby omtalt i innledningskapittelet. På bakgrunn av innspill fra Bane Nor (dok.24) og UiA (dok.25) er samme kapittel supplert med transportetatene og viktige funksjoner og institusjoner i kommunen viktige roller som samarbeidspartnere i utvikling av ny kommune.

Etter innspill fra UiA (dok.25) er behovet for mer systematisk samarbeid mellom UiA og kommunen om forskning og utvikling føyd til. Samtidig er kommunens tilretteleggerrolle for en attraktiv kommune å studere i og studentenes særlige rolle som innbyggere blitt understreket i programmet.

Overordnet arealstrategi i kapittel 5.4 er presisert når det gjelder konkrete oppgaver i planarbeidet som gjelder fastsetting av overordnede prinsipper for å avveie bruk og vern av sjøområdene og strandsonen. (Fiskeridirektoratet region sør Dok.13)

Nye nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14.mai 2019. Disse er lagt til i kapittelet om rammer og føringer for planprogrammet. Administrasjon har vurdert innholdet mener føringene er ivarettatt. Dette støttes av innspillene fra offentlige instanser.

Planprogrammet er ellers oppdatert i forhold til status på aktuelle medvirkningsaktiviteter og nye utredninger og prosjekter med relevans for planarbeidet.

Prosjektleder anbefaler fellesnemnda å fastsette planprogrammet datert 4.9.2019. Endringsforslagene omtalt i saken og vedlegg 1 er lagt inn i planprogrammet med blå skrift.

Punkt 89/19: Møte- og talerett for representative råd i folkevalgte organ - reglement for seniorråd, råd for funksjonshemmede og ungdommens bystyre

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 85/19, Møte- og talerett for representative råd i folkevalgte organ - reglement for seniorråd, råd for funksjonshemmede og ungdommens bystyre

Reglement for rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Reglement ungdommens bystyre - forslag fra ungdomsrådene

Reglement ungdomsråd- programleders forslag

Reglement for seniorrådet

lovpålagte råd - habilitet

Oversikt reglement for lovpålagte råd og utvalg -andre kommuner

Innspill fra Redd Barna til fellesnemnda for Nye Kristiansand kommune - om møte- og talerett for ungdomsrådet (003)

Dato 11. september 2019
 Saksnr.: 201812282-100
 Saksbehandler Torbjørn Urfjell

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
 Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019
 24.09.2019

**Møte- og talerett for representative råd i folkevalgte organ
 - reglement for seniorråd, råd for funksjonshemmede og ungdommens bystyre**

Sammendrag

I oppfølging av sakene om reglement for rådet for personer med funksjonsnedsettelse, seniorråd og ungdomsråd vurderes det om rådene skal gis møte- og talerett i folkevalgte organer. Det vurderes også om det skal velges en bystyrerepresentant inn i råd for funksjonshemmede. Navnene til rådene avklares og det foreslås hvordan opprinnelig foreslått reglement justeres i tråd med dette.

Innstillingen balanserer mellom intensjonen i ny kommunelov om ryddighet mellom råd, folkevalgte og administrasjon og å ta vare på sittende råds erfaringer om hva som bidrar til at de blir involvert.

Forslag til vedtak

1. De lovpålagte representative rådene i Kristiansand benevnes som
  - seniorråd
  - råd for funksjonshemmede
  - ungdommens bystyre
2. Reglementene for rådene i sak 51/19, 52/19 og 53/ 19 vedtas med følgende tillegg i reglementenes § 4b
  - Seniorråd - *Rådets leder har møterett i helseutvalget og har talerett i møtet før behandling av sakskartet.*
  - Råd funksjonshemmede - *Rådets leder har møterett i by- og stedsutviklingsutvalget og har talerett i møtet før behandling av sakskartet.*
  - Ungdommens bystyre - *Rådets leder har møterett i kulturutvalget og oppvekstutvalget og har talerett i møtet før behandling av sakskartet.*
3. Det velges ikke bystyrerepresentant inn i noen av de representative rådene.
4. Kommunedirektøren sikrer at administrasjonen og rådene jobber sammen om hvordan prinsippene om tidligere medvirkning gir tydeligere involvering i planer og saker før politisk sluttbehandling.

Camilla Dunsæd
 Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
 Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg: Opprinnelige forslag til reglementer som justeres i tråd med vedtakene i saken.

Bakgrunn for saken:

Fellesnemnda behandla 30. april sakene 51/19 reglement for råd for personer med funksjonsnedsettelse, 52/19 reglement for seniorråd og 53/19 reglement for ungdomsråd. Det ble fattet enstemmig og likelydende vedtak for alle tre saker:

*Saken utsettes og sendes tilbake til administrasjonen.
Fellesnemnda ber om en sak på representasjon av de tre lovpålagte utvalgene, i folkevalgte organer.*

Ett forslag fulgte saken uten votering:

Det vurderes om det skal inn politisk oppnevnte representanter i Seniorrådet og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse.

Denne saken svarer på forslag til representasjon i de tre lovpålagte sakene. Utover at saken også omtaler hvilke navn de ulike rådene skal ha, så regnes reglementet ellers å være beskrevet tilfredsstillende i sakene 51/19, 52/19 og 53/19. Det opprinnelige forslaget til reglement foreslås godkjent med unntak av endringer spesifikt omtalt i denne saken.

Alle dagens tre kommuner har de lovpålagte råd som dekker de tre områdene eldre, funksjonsnedsette og ungdom. Rådene har noe ulik rolle og sammensetning og i Songdalen er to av rådene samlet i et felles råd.

Forslag til reglement, som ble utsatt av fellesnemnda 30. april, hadde vært på høring i rådene. Forslaget baserte seg på at medvirkningsordningene er i utvikling og at intensjonen i ny kommunelov er å trekke rådene tidligere inn i beslutningsfasen og i planarbeidet. Ved behandling i april var de mer detaljerte beskrivelsene som finnes i forskrift ikke fastsatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet. Denne forskriften ble fastsatt 17. juni med navn *Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom kalt medvirkningsordningsforskriften.*

Administrasjonen har varslet organisasjoner som fremmer kandidater til seniorråd og råd for funksjonshemmede om at henvendelsen om å komme med forslag kommer seint. For å kunne velge operative råd i høst er det nødvendig å sende ut formell invitasjon raskt og administrasjonen vil gjøre det med forbehold om at reglementene vedtas som foreslått.

Sakens digresjon først - navn på rådene

Loverket opererer med følgende navn på rådene

- eldreråd
- råd for personer med funksjonsnedsettelse
- ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

De sittende rådene ønsker følgende navn på rådene

- seniorråd
- råd for funksjonshemmede
- ungdommens bystyre

For seniorrådene kjennes *senior* som et mer positivt navn enn *eldre* uten at dette fremmes som et maktpåliggende argument.

For råd for funksjonshemmede virker *personer med funksjonsnedsettelse* som avstandsskapende da det i navnet spesifiseres at det faktisk handler om personer og ellers

er begrepet langt og tungvint. For ungdommen er *ungdommens bystyre* med på å synliggjøre at rådet representerer de som er for unge til å ha stemmerett.

Kommunedirektøren merker seg at begreper endrer seg med tiden og at det som er gangbart i en tid er uholdbart i den neste. Særlig er begrepet funksjonshemmede problematisert i nyere tid da det ikke er de med funksjonsnedsettelse som er hemmede eller hemma, det er samfunnet som ikke er tilrettelagt. Kommunedirektøren mener prinsipielt at navnene bør følge lovverkets utvikling i størst mulig grad og at elderråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd ville være å foretrekke. Samtidig er det viktig å eie sine egne begreper og kommunedirektøren velger å innstille på navnene som de sittende representantene ønsker, selv om det ikke nødvendigvis er de samme representantene som skal bekle verv i de nye rådene. Navnene *seniorråd*, *råd for funksjonshemmede* og *ungdommens bystyre* anbefales dermed som navn på rådene i Kristiansand.

Om medvirkning

Medvirkning er et sentralt ord i forskriften og det presiseres at det må finnes rutiner for at rådene mottar sakene på et så tidlig tidspunkt at de har mulighet til å påvirke utfallet av sakene. I Kristiansand etableres det en enhet for demokratiordninger der sekretariatsfunksjonen for representative råde vil ligge. Dette sekretariatet vil sammen med rådene jobbe med å sikre at interessene rådene representerer ivaretas i planverk og i innstillinger fra administrasjonen. Medvirkningen skal skje tidlig i prosjekter, i utviklingsarbeid og i de ulike fasene av planprosesser.

Lykkes den nye satsingen på medvirkning, så påvirker rådene grunnlaget for sakene i langt større grad enn erfaringen er fra de tre kommunene. Perspektivet flyttes fra den politiske sluttbehandlingen til oppstart og utvikling av sakene. Kommunedirektøren mener dette perspektivet også har konsekvenser for hvor innsatsen og oppmerksomheten for rådene legges.

Kommunedirektøren viser også til sak om innovative medvirkningsordninger som legges fram for fellesnemnda 24. september der det finnes en rekke gode eksempler på medvirkning og tidlig involvering.

Mulige rettigheter i folkevalgte organ

Kommunelovens § 5 -1 definerer *folkevalgte organer*. I §5 -2 defineres elderråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom som *andre kommunale organer*, altså defineres rådene i loven, men ikke med betegnelsen folkevalgte organer.

Spørsmålet om rådene kan ha møte- og talerett i folkevalgte organer fant sitt svar da forskriften ble fastsatt i juni i år der §2 lyder: *Kommunestyret og fylkestinget kan gi medlemmer av rådene møte- og talerett i folkevalgte organer*. Altså er det opp til kommunestyret å bestemme dette.

Forankring i sittende råd

Administrasjonen har hatt dialog og hentet innspill fra sittende råd i de tre kommunene. Før sommeren hadde administrasjonen et møte med lederne og nestlederne i senior/eldre-råd og råd for funksjonshemmede for å informere om status.

Over ferien hadde samlede råd og administrasjonen et nytt møte for å arbeide sammen med forslagene. Ungdomsrådene var forhindret fra å møte på begge møtene da dette foregikk tett

på deres ferie og dermed utenom virketid. Deres innspill er imidlertid godt tatt vare på i egen prosess fra tidligere.

Rådernes syn

Rådene er klare på at de ønsker tale- og forslagsrett i spesifikke folkevalgte organer:

Seniorrådet	helseutvalget
Rådet for funksjonshemmede	by- og stedsutviklingsutvalget
Ungdommens bystyre	bystyret, kulturutvalget og oppvekstutvalget

Dette harmoniserer med praksis i gamle Kristiansand med unntak av at ungdomsrådet ikke har møte- og talerett i bystyret.

Det er enighet om at de ønsker representasjon i de utvalg som er tilsvarende der de i dag har representasjon. Ungdomsrådet benytter i liten grad retten de har i kulturstyret, men ønsker å beholde slik en rett til i kulturutvalget. De ønsker i tillegg møte- og talerett i bystyret

Leder representerer rådet

Sittende råd og administrasjonen har diskutert mulige løsninger for hvem som skal ivareta en eventuell møte- og talerett. Det har vært vurdert om det skal kunne være rullerende representant eller om en annen enn leder skal kunne være representant, men konklusjonen fra sittende råd og administrasjonen er at det er mest ryddig at i de tilfellene det gis møte- og talerett, så gis den til leder med nestleder som vara. Rådene velger sin egen leder når det konstitueres.

Mulige versjoner av møte- og talerett

Bystyret har flere alternativer å velge mellom når det gjelder møte- og talerett, men gruppert i tre hovedkategorier:

- a) Ingen møte- eller talerett
- b) Generell møte- og talerett
- c) Spesiell møte- og talerett

Ingen møte- eller talerett

Kommunedirektøren oppfatter at alternativ a der rådene ikke har noen møte- eller talerett ikke krever endringer i det opprinnelig foreslåtte reglementet. Dette alternativet krever full konsentrasjon om at medvirkningen skjer tidlig og at perspektivet fra rådene, folkevalgte og administrasjonen festet på planer framfor politisk sluttbehandling. Dette er alternativet kommunedirektøren mener prinsipielt stemmer best med intensjonen i ny kommunelov og som vil sikre best reell medvirkning i den nye kommunen. Samtidig ser kommunedirektøren at tradisjonene og vanen virker mot dette alternativet og at det særlig i eksisterende råd er vanskelig å forstå dette alternativet som noe annet enn å frata rådene makt.

Generell møte- og talerett

Kommunedirektøren oppfatter at alternativ b med generell møte- og talerett vil bety at rådernes leder kalles inn til møter i definerte folkevalgte organer på linje med de valgte politikerne i organet. Rådsrepresentanten vil da ha rett til å delta i behandlingen av sakene og i den politiske diskusjonen som om de var folkevalgte med unntak av at de ikke vil ha forslags- eller stemmerett.

Om bystyret ønsker dette alternativet, så kan det løses ved å legge til en setning i reglementenes §4 b:

Rådets leder har møte- og talerett i xx-utvalget

Her legges det til navn på det eller de folkevalgte organene bystyret mener rådet skal ha rettigheter i.

Spesiell møte- og talerett

Kommunedirektøren ser flere avarter av alternativ c med spesiell møte- og talerett.

Det kan løses ved at rådets leder får

- rett til å uttale seg i alle saker som er til behandling ved åpning av hver sak i møtet.

Dette løses med et tillegg endring i §4 b:

Rådets leder har møterett i xx-utvalget og har talerett før behandling av hver sak

- rett til å uttale seg samlet om saker rådet har merknader til ved starten av møtet.

Dette løses med et tillegg endring i §4 b:

Rådets leder har møterett i xx-utvalget og har talerett i møtet før behandling av sakskartet

- rett til å uttale seg om saker rådet er opptatt av i eget innlegg til det folkevalgte organet på et gitt antall møter, for eksempel ett møte hvert halvår.

Dette løses med et tillegg endring i §4 b:

Rådets leder har møterett til xx-utvalget ved ett møte i halvåret for å redegjøre for rådets arbeid og holdning i saker.

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren mener møte- og talerett for rådene i folkevalgte organer virker mot hensikten i kommuneloven der det ryddes i rollene mellom folkevalgte, råd og administrasjon og er spesielt skeptisk til en praksis der rådene leder opererer som et ytterligere medlem av et folkevalgte organ. Kommunedirektøren er også bekymret for at denne løsningen vil sementere tradisjonen der den politiske sluttbehandlingen av saker er viktigere enn tidlig medvirkning.

Det er likevel vanskelig å innstille på dette alternativet når forståelsen til de som i dag sitter i rådene er så annerledes. Å gå inn i ny kommune med forståelsen fra representative råd om at de ikke tas på alvor er ikke ønskelig og kommunedirektøren innstiller dermed på at seniorrådet gis møte- og talerett ved starten av møtet i helseutvalget, råd for funksjonshemmede ved starten av møtet i by- og stedutviklingsutvalg og ungdommens bystyre ved starten av møtet i kulturutvalget og oppvekstutvalget. Det innstilles ikke på å gi ungdommens bystyre møte- og talerett i bystyret. Bystyret er det organet det er aller viktigst å holde klare skiller mellom folkevalgte og andre interesser. Om det skulle innstilles på en slik rett, så ville kommunedirektøren valgt løsningen der rådet ble invitert til halvårlege møter. Kommunedirektøren ser at den samme funksjonen kan oppnås ved at bystyret inviterer til temamøter der ungdommens bystyre møter bystyret direkte.

Folkevalgt som medlem av råd

I fellesnemnda ble det fremmet et forslag uten votering om at det vurderes om det skal inn politisk oppnevnte representanter i seniorrådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse.

Et referansepunkt for å vurdere det spørsmålet er ny kommunelov § 7.3 der det slås fast at administrative ledere er utelukket fra valg til et folkevalgt organ. Administrasjonens rolle er å forberede sakene for politisk behandling og skal ikke sitte i utvalgene. På samme måte skal det heller ikke være politisk representasjon i administrative organer som forbereder saker for politisk behandling. Om bystyrerepresentanter oppnevnes som representanter i

representative råd vil de antakelig bli inhabile etter kommunelovens § 11.10 når saker rådene har uttalt seg om kommer til politisk behandling.

I dialog med sittende råd for funksjonshemmede og senior/eldreråd er det klart at det ikke er noe spesifikt ønske å ha en folkevalgt som medlem av seniorråd, mens det er et sterkt ønske om en folkevalgt i råd for funksjonshemmede. Det oppleves som helt nødvendig for å nå fram til bystyret og også for at rådet skal kunne forstå politiske prosesser bedre.

De ønsker at den folkevalgte skal være fullverdig medlem i rådet, men ikke kunne velges til leder av rådet.

Dersom bystyret ønsker at det skal velges en folkevalgt representant inn i rådet for funksjonshemmede så kan det løses på flere måter, og kommunedirektøren peker her på to alternative tillegg til §2 i reglementet for rådet for funksjonshemmede

- a) *Ett av rådets medlemmer velges blant bystyrets medlemmer.* Dette medlemmet kan ikke velges til leder av rådet.
- b) *I tillegg velges ett av bystyrets medlemmer som observatør med møteplikt og talerett i rådet.*

Kommunedirektøren oppfatter at et bystyremedlem inn i ett av de representative rådene vil rote til rollene mellom råd, folkevalgte og administrasjon som ny kommunelov er opptatt av å rydde i. Erfaringene fra sittende råd om at en slik praksis er svært nyttig skal ikke kimses av, men det er ikke godt nok argument til at kommunedirektøren ser at beslutningsorganene bør innføre slike ordninger i nye Kristiansand. Dersom bystyret er av en annen oppfatning, så vil kommunedirektøren i så fall anbefale alternativ b der bystyremedlemmet i rådet kan fungere som en toveisambassadør og der uttalelsene fra rådet vil stå for de interesseoppnevnte representantene og bystyrerepresentanten i mindre grad vil møte seg selv i døra.

Om etablering av nye råd høsten 2019

Selv om fellesnemnda nå vedtar forslag til reglement, må det behandles i bystyret for å være gyldig. Det kan tidligst skje i det konstituerende møtet 9.oktober. Det er ønskelig at rådenes representanter oppnevnes av bystyret i møte 23.oktober, slik at de kan bli med på felles opplæring og bli involvert i planer som blant annet kommuneplanen tidligst mulig i høst.

Administrasjonen har varslet organisasjoner som fremmer kandidater til seniorråd og råd for funksjonshemmede om at de vil bli bedt om å komme med forslag, men at den formelle henvendelsen kommer like før fristen om å melde inn som følge av behandling av nytt reglement. For at bystyret skal kunne velge operative råd i høst vil administrasjonen be organisasjonene om forslag med forbehold om at reglementene kan ende opp annerledes enn som foreslått.

Kommunedirektøren vil sikre at vedtaket i denne saken innarbeides i reglementene for de folkevalgte organene det har konsekvens for samt i saksbehandlingsreglementet før disse skal legges fram for bystyret 9. oktober.

Punkt 90/19: Kristiansands kommuneblomst

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 87/19, Kristiansands kommuneblomst

Dato 13. september 2019
Saksnr.: 201803442-52
Saksbehandler Torbjørn Urfjell

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019
24.09.2019

Kristiansands kommuneblomst

Sammendrag

Prosjektgruppa for symboler har tatt opp spørsmålet om hvilken blomst som skal betegne som kommunens når den oppstår ved nyttår. De tre kommunene som avvikles har kommuneblomstene hvitpestrot, strandnellik og geitrams. Symbolgruppa ønsker strandnellik som kommuneblomst, kommunedirektøren er hjertens enig og ber fellesnemnda fatte vedtak om det slik at formalitetens rundt kommuneblomst er i sin skjønneste orden.

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda velger strandnellik som Kristiansands kommuneblomst.](#)

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken

Prosjektgruppa for symboler tok opp spørsmålet om kommuneblomst i deres arbeid.

Kommuneblomsten til gamle Kristiansand er hvitpestrot, i Søgne er strandnelliken kommuneblomst mens Songdalen pryder seg med geitrams som sin kommuneblomst.

Symbolgruppa ønsket ikke å bringe inn ytterligere kandidater i blomsterracet da de raskt samlet seg om strandnellik som sin favoritt.

Etter faglig forankring med parksjefen, som ytte bistand til formulering om strandnelliken, så fattet gruppa i sitt møte 26. august 2019 følgende enstemmige vedtak:

Prosjektgruppen for symboler velger strandnellik som kommuneblomst for nye Kristiansand. Strandnellik er en robust men visuelt sart, «beskjeden», nydelig blomst som alle kan ta til sitt hjerte.

Symbolgruppa er ikke tillagt delegert myndighet i blomsterpolitiske spørsmål og kommunedirektøren legger derfor saken fram for fellesnemnda.

Det er ikke mulig å finne formelle regler hos Fylkesmannen for hvordan en kommune velger seg sin blomst og kommunedirektøren oppfatter dermed at det er fritt fram for å fatte vedtak.

Administrasjonen ønsker at saken skal være tilstrekkelig belyst før vedtak og har derfor ytterligere opplysninger i saken hentet fra Store norske leksikon som beskriver de tre eksisterende kommuneblomstene.

Hvitpestrot, *petasites albus*, er en flerårig urt i kurvplantefamilienkurv. Den blir 20–60 cm høy og har store rabarbralignende blad og hvite kurver i halvsjerm. Hvitpestrot vokser i vannkanter noen få steder på Sørlandet, for øvrig dyrkes den som prydplante og finnes forvillet noen få steder i Sør-Norge.

Strandnellik, *Armeria maritima*, kalles også Fjærekoll. Den har blad i tett rosett og bladløs stengel med lyserøde blomster i en hodeformet kvast. Fjærekoll vokser på strandenger og svaberg, ofte nær sjøen.

Geitrams, *Chamerion angustifolium*, er flerårig og blir en halv til to meter høy. Den er i mjølkefamilien og har tettbladet, ugrenet stengel og lang klase, som regel med røde blomster, men hvite blomster finnes også. Geitrams gir kapselfrukt med mange frø som har hvit frøull.

Av mer triviell informasjon kan det nevnes at ifølge Wikipedia er et eksemplar av geitrams med høyde på 308 cm registrert i Randesund i Kristiansand i august 2016. Geitramsens når likevel ikke helt opp mot strandnelliken i kampen om å bli innstilt som Kristiansands kommuneblomst.

Punkt 91/19: Justering av navn og titler til klart språk

Bilag

Vedtak arbutv, 17092019, Sak 88/19, Justering av navn og titler til klart språk

Dato 16. september 2019
Saksnr.: 201801534-42
Saksbehandler Torbjørn Urfjell

Saksgang
Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato
17.09.2019
24.09.2019

Administrativ organisering - justering av navn og titler til klart språk

Sammendrag

Før ny kommune opprettes vil justering av navn og titler i organisasjonen sikre at kommunen følges fellesnemndas vedtak om klart språk. Kommunedirektørens ledergruppe har behandla forslag til prinsipper og praktisk oppfølging og fellesnemnda bes slutte seg til forslag til navn og prinsipper.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda godkjenner kommunedirektørens prinsipper for navnsetting i Kristiansand kommune
2. Kommunedirektøren kalles kommunedirektør og ikke rådmann
3. Kommunalområdene justeres til områder med følgende navn:
helse og mestring
oppvekst
kultur og innbyggerdialog
byutvikling
organisasjon
økonomi
samfunn og innovasjon

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken

Fellesnemnda vedtok i sak 16/18 administrativ organisering med definering av fire kommunalområder og tre stabsområder.

Senere vedtok fellesnemnda at Kristiansand skal være klarspråkkommune. Navnene på kommunalområdene er så lange at de i praksis forkortes og det er i det daglige mange varianter av gamle titler og nye navn i bruk. Direktør for kultur, frivillighet og innbyggerdialog fikk i oppdrag å gå gjennom navn og titler med tanke på å unngå at det er motstridende prinsipper i bruk samt å foreslå justeringer før innføring av ny kommune.

I arbeidet er det undersøkt om det danner seg praksiser i strid med tidligere vedtak og om det er utenforliggende hensyn som påvirker kommunens navnepraksis. I arbeidet har det vært ønskelig å ende med navn som hindrer at det etableres forkortelser og misforståelser. Av utenforliggende hensyn er det viktigste at kommuneloven opererer med begrepet *kommunedirektør* og ikke rådmann.

Arbeidet ledet til at kommunedirektørens ledergruppe i møte 13. september 2019 behandlet sak om justering av navn og titler. Vedlagt prinsippene lå oversikt over konsekvenser for navn og titler i kommunen.

Ledergruppa slutta seg til følgende prinsipper for navnsetting i Kristiansand:

Prinsippene benyttes for å justere navn før ny kommune oppstår og brukes også for å sette navn i organisasjonen framover i tid.

- Alle navn skal være så korte som mulig uten at forståelsen av innholdet i organisasjonsleddet forsvinner. Det åpnes for to navneelementer i de tilfellene der det ikke kan forstås hva et organisasjonsledd inneholder uten at to navneledd er med.
Eksempel ett navneelement *byutvikling*
Eksempel to navneelement *helse og mestrings*
- Formelle titler defineres med lederfunksjon først og påfølgende fagnavn uten ordet *for* i tittelen.
Eksempel *direktør oppvekt*
- Ved omtale er det anledning til å bruke ordet *for* i beskrivelsen. Det er også anledning til å bruke motsatt prinsipp når stillingen eller personen som omtales. Hele fagnavnet må være med i denne beskrivelsen om ikke annet er definert i vedlegg.
Eksempel
- *direktør for byutvikling*
- *oppvekstdirektør*
- *helse- og mestringsdirektør*
- I omtale der fag benyttes før lederfunksjon brukes *–leder* framfor *–sjef* som lederbetegnelse. Dette er en regel med mange unntak definert i vedlegg
Eksempel regel *arkivleder*
Eksempel unntak *skolesjef*
- Det åpnes for at det kan brukes særlige innarbeidede betegnelser i enkelttilfeller definert i vedlegg.
Eksempel *byingeniør*
- Det benyttes ikke stor bokstav i titler uten egennavn.
- Reglene for binde-s benyttes
Eksempel med binde-s *idrettssjef, innkjøpsleder*
Eksempel uten binde-s *parksjef, kulturarenaleder*
- Ledernivåene defineres slik:
Nivå 1: Kommunedirektør og direktør for spesifikt område

Nivå 2: Kommunalsjef og stabsleder

Nivå 3: Enhetsleder

Nivå 4: Avdelingsleder

Nivå 5: Seksjonsleder

- Organisasjonsleddene defineres slik:

Nivå 1: Områdene (erstatte tidligere begreper som sektor og kommunalområde)

Nivå 2: Kommunalsjefsområde og stab

Nivå 3: Enhet

Nivå 4: Avdeling

Nivå 5: Seksjon

- Navn det er tvil eller uenighet om fastsettes av kommunedirektøren. Det gjelder ikke navn på områdene i den overordnede administrative organiseringen.

Anvendelse av prinsippene

Fellesnemnda bør i forbindelse med sitt vedtak kjenne til hvordan kommunedirektøren tenker å anvende prinsippene for områdene og omtale av direktører.

Tidligere kommunalområder er definert som områder med justerte navn i punkt 3 i innstillingen. De fleste navnene er justert for at de skal være korte og mest mulig konsise, og i tråd med kulepunkt 1 i prinsippene: *Alle navn skal være så korte som mulig uten at forståelsen av innholdet i organisasjonsleddet forsvinner. Det åpnes for to navneelementer i de tilfellene der det ikke kan forstås hva et organisasjonsledd inneholder uten at to navneledd er med.*

For området samhandling og innovasjon er det foreslått en større endring, å endre navn til samfunn og innovasjon. Med «samfunn og innovasjon» peker vi både på omfanget/strategisk nivå og blir mer tydelige på at innovasjon og utvikling skal rette seg mot å løse samfunnsflokke. For å lykkes med dette er samhandling eksternt og internt helt avgjørende, slik at dette perspektivet vil ivaretas i måten å jobbe på og involvere interessenter på.

Tidligere kommunaldirektører vil nå ha formelle titler direktør helse og mestring, direktør oppvekst, direktør kultur og innbyggerdialog, direktør organisasjon, direktør økonomi, direktør byutvikling og direktør samhandling og innovasjon. Direktørene vil kunne omtales som helse- og mestringsdirektør, oppvekstdirektør, kulturdirektør, byutviklingsdirektør, organisasjonsdirektør, økonomidirektør og samfunns- og innovasjonsdirektør.

Punkt 92/19: Avslutning av programmet for sammenslåing av Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner

Bilag

Vedtak arbeidsutvalget, 17092019, Sak 86/19, Avslutning av programmet for sammenslåing av Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner

Sluttrapport for sammenslåingsprosessen Nye Kristiansand

Sluttrapport for sammenslåingsprosessen Nye Kristiansand_til fellesnemnda 24 sept

Dato 6. september 2019
Saksnr.: 201713418-18
Saksbehandler Anne Karen Aunevik

Saksgang

Arbeidsutvalg Nye Kristiansand
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

17.09.2019
24.09.2019

Avslutning av programmet for sammenslåing av Kristiansand, Søgne og Songdalen kommuner

Som en del av den nasjonale kommunereformen, vedtok Stortinget 08. juni 2017 at kommunene Søgne, Songdalen og Kristiansand skulle slås sammen fra 1. januar 2020.

Arbeidet har vært organisert som et program, med en rekke prosjekt, delprosjekt og arbeidsoppgaver, som har involvert både folkevalgte, ansatte, innbyggere og samarbeidspartnere. Alle prosjekt har vært kjennetegnet av likeverdighet i deltakelse mellom de tre kommunene, noe som har vært svært tid- og personellkrevende. Mye tyder likevel på at det har gitt en merverdi gjennom å bli kjent, skape trygghet og faglig motivasjon.

Først og fremst har det vært en svært omfattende omorganiseringsprosess, med virksomhetsoverdragelse for alle de over 8 000 ansatte, og nye politiske nedslagsfelt for de folkevalgte.

Nå som fellesnemnda har sitt siste møte, avsluttes også programorganiseringen av prosessen. Beslutninger som gjelder den nye kommunen skal fra nå av tas av det nye bystyret, og saker skal fremmes av kommunedirektøren. Dagens kommuner skal kun behandle saker som gjelder avvikling.

Programleder har oppsummert aktivitetene i programmet i en sluttrapport som gir fellesnemnda en samlet og kronologisk oversikt over hva sammenslåingsprosessen har bestått av. Det kan ha en informasjonsverdi for det nye bystyret, og for andre som kan ha interesse av hvordan arbeidet ble organisert og hva som har vært grunnlaget for valg som ble gjort.

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda tar sluttrapporten for sammenslåingsprosessen til orientering](#)

Camilla Dunsæd
Programleder

Anne Karen Aunevik
Rådgiver

Vedlegg:
Sluttrapport for sammenslåingsprosessen nye Kristiansand